

"Stajerc" izhaja vsaki
četrtek z dnevom
načrte nedelje.

Vsička velja za Av-
strijo, za celo leto
izvira, za Ogrsko
(50 vin), za celo
Nemčijo stane
leto 6 krov, za
vin pa 8 krov;
vsičko inozemstvo se
v načrtno z ozi-
roma v visokost pošt-
uje. Nekajno je pla-
titi naprej. Posamezne
vsebine se nahajata v
časopisu "Gledališko po-
sloge Štev. 3."

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za $\frac{1}{2}$ strani K 40—
za $\frac{1}{4}$ strani K 20—
za $\frac{1}{8}$ strani K 10—
za $\frac{1}{16}$ strani K 5—
za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50—
za $\frac{1}{64}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Stev. 34.

V Ptiju v nedeljo dne 20. avgusta 1916.

XVII. letnik.

Našemu cesarju Francu Jožefu I. ob rojstnem dnevnu.

Težki so časi in jeklene živce mora imeti
nek, ki je kot otrok, mož ali starček do-
del to svetovno vojno, katere si niti naj-
boljša fantazija ni zamogla predstaviti.
Naša pokopalnišča imamo, pol Evrope je
pokopal in šele pozneje budem razumeli,
naj velikanskih nerazumljivih in neopra-
miljnih bojih smo stali, trpeli ter umirali.
Vsički čudeži te svetovne vojne je pač, da

in zadnjič, ko je smrt storil, moj sin ječi v
azijatskem vjetništvu, — kdo pomiri torej
našo dušo, da se zamore z naravno zdra-
vostjo dvigniti v čistem in krasnem veselju?
Jeklena srca, kakor jih je vstvaril današnji
čas ne poznajo razkošja in vriskajočega ve-
selja. Čakamo zmagovitih naših zastav, ovitih
s florom padlih junakov, — in potem nam
Bog pomagaj, da budem zamogli tako prav

praznika, ki velja spominu našega sivilskega,
trpečega in ljubečega cesarja Franca Jožefa I.
V osebi našega vladarja je osredotočena vsa
avstro-ogrška domovinska ljubezen. On nam
je vzor, — oče svojih narodov, za katere je
skrbel z nekakim monarhičnim fanatizmom
skozi dolgo vrsto desetletij. Naš cesar še živi
in skrbi in trpi z nami! Ni več mladenič, —
ob robu groba stoji in smrti gleda v obraz,
brez da bi se mu omračilo oko.
Kakor je stal kot mladi nadvoj-
voda v dežju italijanskih krogelj,
brez da bi čutil moža poniza-
joči smrtni strah, tako stoji i
zdaj ob krmilu te krasne, pre-
tresene in vendar nerazrušljive
domovine, za katero se borijo
milijoni njenih sinov. Franc Jožef
kot človek ne bode vžival sadove
svetovne vojne, ki mora za nas
zmagovito končati. Za njega, ki
je videl ženo in sina, naslednika
in brate v gomilo pasti, ne cvetó
več rožice človeškega veselja.
Vsa njegova velikodušna natura
je napolnjena s sveto ljubeznijo
do svojih narodov, katerim je
tako dolga desetletja z želesno
roko varoval blagoslovjeni mir,
katere pa je moral prisiljen od
besnih, požrešnih sovražnikov,
poslati vendar v odločilno obrambo
premile domovine. Vsi, prav
vsi trpimo v tej svetovni vojni,
katere grozovitosti bodejo po-
znejši zgodovinarji s prestrašenim
začudenjem popisovali, —
vsi, prav vsi trpimo. Ali najbolj
razmesarjeno mora biti srce na-
šega starčka cesarja, ki je sejal
mir in žel vejno, delal za ljubezen
in pridobil sovraštvo. Kakor
oni starodavni knez, o katerem
pričujejo, da je peljal svoj
narod skozi temni gozd v boljšo
domovino, ki pa si je moral iztr-
gati krvaveče srce iz živih prs,
da je plamelo kakor baklja v
temi gozdovja in osvetilo pot
obupanemu ljudstvu, — tako se
nam zdi Franc Jožef habsburški.
V truplu starčka s težko
krono ne živi več druga, nego
ljubezen do svojih narodov, ki
vsi nimajo v njem le vladarja,
pravičnega cesarja, marveč

iz globočine našega srca pozdravljati veselje,
čisto veselje, ta solnčni žarek človeškega
življenja...

Čakamo — in čakamo s trdno načo, da
mora zmaga priti! Kajti nikdar še ni bila
pravica za vekomaj pokopana.

Za sedaj smo se torej odvadili prazni-
kov. Ali enega praznika se nismo odvadili,

četa, ljubečega očeta v najčistejšem zmi-
slu besede. Kdo bi se tedaj iz katerih koli
vzrokov branil, obhajati slavnostno rojstni
dan tega edinega našega cesarja? Kdo bi
se zamogel žalostiti, ko se spominjajo milijoni
src tega moža, ko se sklepa milijone
rok v tihu, vroči, iskreni molitvi: Bog ohrani
nam cesarja... .

zelenjav

r. 144

ša pod-

m eno

Nobeni

ega Šef

če.

adno se

ta 12. t

e, sov-

A d r i a-

inkujoče

l j u b n a j

na nazaj,

d l j s t v o .

te.

V.-B.) Iz

i e p v a-

ri G u i l-

e š k e s i l e

z i e r e -

r o t i s u n k i

t i n - l e

a l o v i l i

s t o r i e i n

in S o m-

o m ; v s i l i-

m a l i k o s-

c i l s e j e

u x .

— t i v n o

a t a m i s e

t , v č e r a

adi prou-

za F r a n-

č i l o s e j e

n a p r a v i

a H i n-

o b S t r a-

j u ž n o o d

i oddelk

e l a v j e l

z a p l e n i b

a p a d i b

a n i e c a

naša s

e l - S a r-

t a b o r i s h

iz d z a t n o

z o l o je b i l o

j u s t r e

a . J u ž n o

b o r i l o . V

o i n f a n-

t r a j a

iz v r s u

s m o

Z a b i e

t r o j n e

ki.

v r s l a t i h

l i t i c i p o

S e v e r n e

m i l i o n o v

100 mili-

D a n s k a t

a l o I n d i j o .

z i v A t-

i z n a n e g a

e b i l t u d

s s v o j i m

C h a r l o t t e

t e g a p r i

i z k a z e s

p o d p o r o

iske. Na obih straneh visočine Capul stope so nemške čete v boju.

Balkansko bojišče. Včeraj ponovno slabotni navidezni napadi nasprotnika iz do jezerja Doiran umrli so hitro v skrom artiljerijskem ognju.

Vrhovno armadno vodstvo.

Izgube v Afriki. — Tripolis za Italijane izgubljen.

K.-B. Konstantinopel, 12. avgusta iz uradnega vira se poroča: V celini pokrajini Tripolitanije ni nobenega italijanskega vojaka več, zavrnit v mestih Hones in Tripoli. Plemenita meji so se pridružila tripoličanskim vojnikom in so združena z njim zasedla pokrajino med Tatawinom in Dehibatom.

Otomanski polumesec se sveti v teh pokrajinih. Izkazuje se v tem kalifatu in otomanski vladi globoko zvestobo. Isti položaj se nahaja v Bengahisu. Bojevniki kažejo trdno odobnost in razvijajo veliko silo zoper Angleze. Proti emirju od Darfura Ali Dinarju odposlane egiptovske čete so odšle k največjemu delu k emirju; vsled tega so bile zvezne med Sudanom in Egipтом presegane. Zadnjič so voditelji v Afriki nastopile skupine boriteljev napravili poštne in druge zvezne z Ali Dinarjem. V ostalem se emir od Darfura, ki je bil vedno zvest kalifatu, tudi sedaj vkljub velikanskim težavnim hrabro Angležem. Otomansko prebivalstvo Egipta kaže ob vsaki priliki svoje simpatije do turške vlade. Pred par meseci so Anglezi egiptovske rezerviste pod zavezne vpoklicati. Ti pa so se uprli in izjavili, da svojega orožja zoper Turke ne bodejo ravnili. Tako so bili Anglezi prisiljeni, opustiti kolike teh razredov rezervistov.

Izgube Angležev.

K.-B. Bern, 12. avgusta. V "Züricher Post" se od posebne strani na izgube opozarja, ki so jih imeli Angleži pri svojem izvalu, s katerim niso ničesar družega dosegli, nego da so nemške sile doslej na zadnjem bojišču obdržali. Glasom tega lista so angleški časopisi oznanili od 1. julija okoli 3000 oficirjev kot martyh, ranjenih ali pogrešanih. Čeprav se mora pri angleških izgubah že na vsakih 20 mož enega oficirja smatati, izvira iz tega vendar skupna izguba **270.000 oficirjev, podoficirjev in vojakov.** Te vse dosedanje daleč presegajoče številke so pač tudi vzrok, da se največ nameravano razširjenje infanterijskega napadnega prostora še vedno ni vršilo.

Cesar Viljem v pokrajini Somme.

K.-B. Berlin, 12. avgusta. Wolffsov uradni poroča:

Cesar ogledal si je po svoji vrnitvi k zapadni fronti ob flandrijskem obrežju stoječe dele armade ter mornarice in se je podal potem takoj v pokrajino Somme, da izrazi tam borečim se voditeljem in četam svoje hvaljeno priznanje. Cesar pozdravil je pri tem ravno iz boja se vrnivše čete.

Od začetka italijanske ofenzive 5000 Lahov vjetih. — Odbiti napadi.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d n e d e l j e .

K.-B. Dunaj, 13. avgusta. Uradno se danes razglasa:

Rusko bojišče. Fronta nadvojvode Karla Južno-zapadno od Rochte obdržale so naše čete svoje postojanke proti zgodnjim ljudnim napadom. Sovražnik je doživel plni neuspeh. Nepsosredno zapadno od Stanislava bili ste dve ruski diviziji v ljutih, dan in noč trajajočih bojih nazaj vrženi. Severno od Dnjestra stale so na naši strani čete podrejene sile v boju. — Fronta Hindenburga. Zapadno in severno-zapadno od Zalocze odbila je armada Böhm-Ermanni zopet ruske množinske sunke. V prostoru od Brody je en c. in kr. bojni leta-

lec začgal neko sovražno letalo; padla je na tla. — V Wolhyniji in ob Stochodu ponenal je boj. Zanesljivo je dognano, da se je pri zadnjem, velikem, popolnoma izjavljenem napadu sovražnika proti fronti ob Stochodu tudi vse oddelke ruske garde vporabilo in da je imela ta pri temu težje izgube kakor drugi deli armade.

Italijansko bojišče. Italijani so šli proti naši novi fronti med morjem in Monte San Gabriele. V oddelku vzhodno doline Valone morale so naše čete več napadov zavrniti. Do jako ljutih bojev prišlo je zopet na višočinali zapadno Goricie, kjer se je 7 močnih naskokov sovražnika pod najtežjimi izgubami izjavil. Od začetka italijanskega napada ostalo je v naši roki **5000 vjetih**, med njimi čez **100 oficirjev**.

Južno-vzhodno bojišče. Razven navadnega bojevnega delovanja ob spodnji Vojski nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Trije novi napadi naših pomorskih letal.

K.-B. Dunaj, 13. avgusta. Uradno se danes razglasa:

Dogodki na morju.

V noči od 12. na 13. t. m. bila so poslopja zračnih ladij od Campalto pri Benetkah ob brodovja pomorskih letal **popolnoma uničena**. V enim poslopu eksplodirala je ena zračna ladja s 500 metrov visokim plamenom; drugo poslopu je brez eksplozije pogorelo. — Obenem obmetalo je neko drugo brodovje pomorskih letal v Gorgo, naprave v Gradu, baterije ob izlivu Soče in Adria-tvornice z tako dobrim uspehom. Natanko dognalo se je, da se je večkrat polno zadelo poslopu letal in postojanke baterij ter povzročilo pol tucata požarov. — Tretje brodovje je večkrat polno zadelo baterije ob izlivu Soče in vojaške objekte v Pierisuter San Canzianu. — Vkljub ljudtemu odpornemu ognju pri vseh napadih so se vsa letala nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljstvo.

Nemci zavrnili ogromni angleško-francoski napad.

N e m ſ k o u r a d n o p o r o č i l o o d n e d e l j e .

K.-B. Berlin, 13. avgusta (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Med Thiepvalom in Somme zbrali so včeraj naši združeni nasprotniki vso svojo moč v enotnem napadu, ki je po mimogredu bojih na popoldne v oddelku Villers-Pozieres ponosni na celi črti naprej sunil. Pod **najtežjimi izgubami** za napadalca se je sunek med Thiepvalom in Guillemontom razbil. Bolj južno do Somme prišlo je z vedno zopet napadajočimi Francozi do težkih bližinskih bojev. Nadaljevali so se skozi celo noč in so pri Maurepasu ter vzhodno od Hemesa v toku. Tudi južno od Somme izjavil se je neki francoski napad proti Biaches populnom, to pa že v našem ognju. Na ostali fronti se ni zgodilo ničesar pomembnega. Naše patrulje napravile so severno-vzhodno od Fermelles pri Combresu, južno od Lusse v sovražni črti vjetje. Podjetja sovražnih poizvedovalnih oddelkov na raznih krajeh so bila zavrnjena. En angleški dvokrovnik bil je južno-zapadno od Baupame sestreljen. Letalni lajtnt Frankl dobil je od cesarja red pour le mérite.

Vzhodno bojišče. Fronta Hindenburga. Ruski sunki južno od Smorgona in pri Lubieszowu ostali so brez uspešni. Vzhodno od Zalocze bili so sovražni oddelki zavrnjeni. — Fronta nadvojvode Karla. Zapadno od Monstarske ter ob Bystrica-fronti južno-zapadno od Stanislava bili so napadajoči Rusi deloma s protisunki nazaj vrženi.

Balkansko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Vrhovno armadno vodstvo.

Sedem ponesrečenih italijanskih napadov.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d n e d e l j e .

K.-B. Dunaj, 14. avgusta. Uradno se danes razglasa:

Rusko bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Južno od Dnjestra nobeni dogodki. Na visočinah severno od Mariampola bila je včeraj z našim ognjem ena napadajoča ruska kavaljerijska brigada razpršena. Danes v jutranjih urah prišel je sovražnik na celi fronti med Dnjestrom in pokrajino južno-zapadno v ožje bojevno dotikanje z zveznimi bojnimi silami. Južno od Horozanske izjavil se je en ruski sunek. Zapadno od Kozove prepodile so naše čete požigajoče oddelke. Pri Augustomski in v prostoru od Zborowa zavrnili so naši bataljoni veliko število ruskih napadov. Vjeli smo **300 Rusov**. — Fronta Hindenburga. Armada Böhm-Ermanni odbila je južno-zapadno od Podkamena z večurnim bobenskim ognjem pričeti in z rabo plinskih bomb podpirani množinski napad. Prednjo polje naših postojank pokrito je z mrtvimi in težko ranjenimi Rusi. Novi boji so v toku. Pri Hulewicze ob Stochodu izjavil se je slabotni ruski sunek. Južno od Stobychwe zavzeli smo neki od sovražnika zasedeni peskovni grič in smo vjeli posadko te postojanke.

Italijansko bojišče. Močne sovražne sile napadle so naše postojanke vzhodno Valone-doline med Lokvico in Vipavo sedemkrat, bile so pa od naših čet vedno zopet **popolnoma nazaj vržene**. Infanterijski regimenti št. 43 in 46 sta se zopet krasno obnesla. — Visočine vzhodno od Gorice, Monte San Gabriele in Monte Santo stale so pod ljudim topovskim ognjem. V Sugana-oddelku sta se razbila dva sovražna napada na Civaron v našem ognju.

Južno-vzhodno bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Namestnik generalštavnega šefa pl. Höfer, fml.

Zopetni napad naših letalcev.

K.-B. Dunaj, 14. avgusta. Uradno se danes razglasa:

Dogodki na morju.

V noči od 13. na 14. t. m. je neko brodovje pomorskih letal kolodvor Ronchi, vojaške objekte in postojanke v Pierisu, Vermegliano, Selz in San Canziano ter neko sovražno baterijo ob izlivu Soče jako uspešno z bombami obmetalo in večkrat polno zadelo. Vsa letala so se vkljub najljutemu obstreljevanju nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 14. avgusta (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Južno-zapadno ceste Thiepval-Pozieres se je Angležem včeraj zjutraj posrečilo, v okroglo 700 metrov širokosti v naše najprednejše jarke vsliti; v protinapadu so bili danes zjutraj zopet vun vrženi. Pred Guillemonтом in južno sosedno črto bili so množinski napadi sovražnika pod najtežjimi izgubami zanj odbiti. Istotako sta se razbila dva jako močna francoska napada v oddelku od Maurepas-a do vzhodno od Hemesa. — Pozneje se poroča, da so Francozi v noči na 13. avgusta vas Fleury in naše postojanke vzhodno od nje napadli ter da so bili gladko zavrnjeni. En sovražni napad z ročnimi granatami bil večer v severno-zapadno utrdbe Thiaumont zavrnjen. — Ob južno od kanala La Bassée vladalo je živahn bojevno delovanje. Mnogokrat so kazala sovražne patrolje večjo delavnost. Zlasti so poskušali pridirati severno-zapadno od Reimsa in močnejši poizvedovalni oddelki po izdatni pripravi togov. Podjetja so bila brezuspešna. — Vzhod-

no od Bapaume bilo je eno angleško letalo v zračnem boju prisiljeno, spustiti se na zemljo.

Vzhodno bojišče. Fronta Hindenburga. V pokrajini ob Skrobove ter ob kanalu Ognjani bili so sovražni sunki zavrnjeni. Nemški oddelki so razpršili vzhodno od kanala ruske prednje čete pod izdatnimi izgubami za iste. Pri Zarecze ob Stochodu se je boj proti napredajočemu sovražniku v našo prid končalo. Močni sovražni napadi obračali so se proti oddelku Luh in Graberka južno od Brodyja; bili so kravato zavrnjeni. Novi napadi so tam v toku. — Fronta nadvojvode Karla. V oddelku Zborow-Koniuchy izjalovili so se ruski napadi; vsiljeni deli sovražnika so s protisukom nazaj vrženi; v jeli smo več kot 300 mož. Tudi zapadno od Monasterzyske je nasprotnik zaman napadal. Imel je v našem ognju velike izgube.

Balkansko bojišče. Nobeni bistveni dogodki; celo navidezno nastopanje sovražnika je opešalo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Dva angleška razruševalca uničena.

K.-B. Berlin, 14. avgusta. Eden naših (nemških) podmorských čolnov je dne 13. avgusta dopoldne v angleškem kanalu potopil angleškega razruševalca „Lassoo.“

Šef admiralnega štaba mornarice.

(Razruševalci torpednih čolnov „Lassoo“ bil je eden najmodernejsih bojnih ladij Angležije. Ker je bil šele po začetku vojne zgrajen, niso njegove mere znane. Op. uredn.).

* * *

K.-B. Hock van Holland, 12. avgusta. Proti 2. uri popoldne prihajajoči angleški parnik „Grenadier“ iz New Castle poroča, da je danes ob 8. uri zjutraj 8 milij zapadno svetilne ladje „Maa“ neki njo spremljajoči angleški razruševalci zadel ob mino in se potopili. Moštvo se je zamoglo v treh čolnih rešiti. Pozneje bilo je sprejetod od drugih angleških razruševalcev.

Grozoviti boj ob laški fronti.

K.-B. London, 14. avgusta. Lord Northcliffe (angleški pisatelj) pravi v nekem brzjavcu do Socine fronte, da se na Angleškem nima niti pojma o grozovitem boju ob italijanski fronti. Ko bi se smelo objaviti le številke od vozov britskega „Rdečega križa“ prevoženih ranjencev, bi se ljudstvu že oči odprle. Razburjenje nasprotnika se kaže v njegovem ravnanju.

Avtstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 15. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Rusko bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Zapadno od Moldave v Bukovini in v pokrajini gore Tomnatik so naši napadi napredovali. Pri zavzetju nekaterih hudo branjenih postojank se je odvzel sovražnik 600 vjetih in 5 strojnih pušk.

Južno od Tartarowa boreči se bataljoni šli so, pri Woročti od premočnih russkih sil napadeni, zopet v svoje postojanke na Tatarskem prelazu. Pri Stanislavu in južno od Jezupola zavrnila je armada Kōveč posamezne sunke. Pri Horozanki i zapadno od Monasterzyske napadal je sovražnik celi dan našo fronto. Napravil je mestoma šest in več množinskih napadov zaporedoma, bil je pa povsed pod najtežimi izgubami zavrnjen. Južno-zapadno od Kozowe preprečile so avstro-ogrsko čete neki russki sunek s protinapadom. Tudi pri in južno od Zborowa ostali so vsi, z največjimi žrtvami plačani naporji sovražnika, predeti našo črto, popolnoma brezuspešni. — Armada Hindenburga. Pri armadi Böhm-Ermolli je nasprotnik po svojem južno-zapadno od Podkamena pridobljenem izredno izgubenosnem porazu nadaljnje napade opustil. Tudi v Wolhyniji nobeni posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Italijani nadaljevali so svoje napade nepretrgano z velikimi množicami na fronti Salcan-Merina proti visočinam vzhodno od Gorice, kakor tudi v oddelku južno Vipave do Lovice, medtem ko so sosedne prostore držali pod močnim artiljerijskim ognjem. Naše čete so odbile kravato vse naskoke in so ostale — mnogokrat po ljutem ročnem boju — na celi fronti v posesti svojih postojank. Vzhodnogališki in dalmatinski deželnobrambeni inanteriji ter izkušenemu honved-inf. regimentu št. 3. gre odlični del uspeha včerajšnjega dneva. Tudi pri Plavu in Zagori, potem ob Dolomitih in fronti na Croda del Ancona bili so sovražni sunki zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Napad letalcev na izliv Soče.

K.-B. Dunaj, 15. avgusta. Uradno se danes razglaša:

Brodrovje pomorskih letal je v noči od 14. na 15. t. m. eno sovražno baterijo ob izlivu Soče, vojaške naprave od Ronchi, Vermegliano in Selza jako uspešno z bombami obmetalo, večkrat polno zadelo in požare povzročilo. Vsa letala so se vkljub najljutejšemu obstreljevanju nepoškodovana vrnila.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 15. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Od včeraj opoldne sem ponovili so Angleži svoje napade iz črte Ovillers-Bazentin-Le Petit in so jih z veliko trdovratnostjo do pozno v noč nadaljevali. Vtrdili so se na Thiepval-Pozieres v istem delu našega najprednejšega jarka, iz katerega so bili včeraj zjutraj zopet vun vrženi. V ostalem so se njih mnogoštevilni, v kratkih odmorih se slediči nivali popolnoma in tako kravato pred našimi postojankami razbili. Francuzi ponovili so dvakrat svoje brezuspešne napore med Maurepasom in Hemom. Med potokom Acre in Somme ter preko tega oddelka artiljerijski boj tudi zdaj še ni obmolknil. Ob ostali fronti — razven živahnješega bojevnega delovanja južno-vzhodno od Armentieres, na posameznih mestih od Artoisa in na desno od Maa — nobeni posebni dogodki.

Vzhodno bojišče. Fronta Hindenburga. Vsi russki napadi proti oddelku Luh in Graberka južno od Brodyja so se izjalovili. — Fronta nadvojvode Karla. Armada Böhm-Mermer je močne, deloma opetovan ponovljene napade v oddelku Zborow-Koniuchy, ob cestah, ki vodijo od Brzezany in Potutory v Kozowo, z najtežjimi izgubami za Ruse popolnoma odila.

Balkansko bojišče. Južno od jereza Doiran napadel je en sovražni bataljon bolgarske prednje straže; bil je zvrjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Julija meseca 74 sovražnih trgovskih ladij potopljenih.

K.-B. Dunaj, 15. avgusta. V mesecu juliju bilo je 74 sovražnih trgovskih ladij z okroglo 103.000 brutto-tonami skozi podmorske čolne osrednjih držav potopljenih ali z minami uničenih.

Avtstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 16. avgusta. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Fronta nadvojvode Karla. V prostoru ob Capula izzidalo so zvezne čete svoje uspehe z zavzetjem visočine Stara Wipczyna. Boji v tej pokrajini so izredno luti. — Pri Horozanki zapadno od Monasterzyske zavrnile so

avstro-ogrsko čete zopet ljute ruske napade. Na nekem kraju, na katerem se je sovražnik posrečilo, vdreti v naše jarke, bil je sponzor veden. — Fronta Hindenburga. Oddelki poljske legije sunili so južno od Lewicze ob Stochodu uspešno napredovali in posebni dogodki.

Italijansko bojišče. Na Goričkem ponovil je sovražnik svoje ljute napade na naše visočinske postojanke vzhodno Salcan-Vertojba in pri Opacella sella. Skoraj povsod se je zamogel načelničev ognjem zavrniti. Na posameznih kraju, kjer se je Italijanom posrečilo, vtrditi v naših najsprednejših jarkih, bili so s posebnimi napadi kmalu zopet vun vrženi. **Tako so vse postojanke trdno v roki naših čet, ki prizadele sovražniku najtežje izgubiti in mu odvzele 480 vjetih, med njimi eno oberstlajtnanta in 7 drugih oficirjev, 6 strnjih in 1 puškar ter 2 metalcamin. Bataljonski poljski lovcev štev. 2 in oddelki infantilskega regimentov št. 24 in 48 zasluzili so teh bojih posebno hvalo.** — Pri Zagorici izjalovil se je en sunek nekaterih kompanij ob obrani naših postojank. — Ob dolini in fronti odbila je posadka naše Red o-postojanke en napad v ročnem boju. — Proti oddelku od Monte Zebio Monte Interotto so po živahnem ognju artiljerije in minskih metalcev slabajoči oddelki naprej šli; bili so lahko zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. Nič pomembnega.

Namestnik generalštabnega šefa
pl. Höfer, fml.

Letalni boji nad Valonu in Trstom.

K.-B. Dunaj, 16. avgusta. Uradno danes poroča:

V noči od 14. na 15. t. m. izvedlo eno brodrovje pomorskih letal napad proti Valonu. Polno zadelo je večkrat v nečet obrežno baterijo, v taborišču barak, v nečet skladischem poslopju in na nekem čolnu povzročilo se je veliko število požarov. Vkljucenih najljutejšemu odporu so se vsa letala nečet skodovana vrnila.

* * *

Dne 14. t. m. dopoldne je 7 sovražnih pomorskih letal, večinoma francoskih, pod varstvom treh francoskih letalcev in krito s sovražnimi torpednimi monitorimi čolni, ki so se držali na visokem morju, napadlo Trst. Nekaj letal se je dvignilo za odpor. Lajtnant Banfield je v zračnem boju eno sovražno letalo da gre sredi v golfu dol; letalci istega so brzkonje ranjeni. Zasledoval je potem nečet drugo letalo in ga je v zračnem boju sestreljal pri Miramare. Letalci so našli pri tem sunce Popolnoma razbito letalo „Spa 308“ s tremi namenitimi piloti. Sovražni letalci so metali bomb nad pristanom, brez da bi omenjeni vredno škodo napravili. Kolikor znano, sta dve osebi ubiti, ena težko, ena pa lahko zvrjen.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 16. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Tudi včeraj bilo bojevno delovanje ob fronti južno-vzhodno od Armentieres in Artois. Vahno. — V pokrajini od Pozieres napadale so Angleži svoje brezuspešne napade do včerajšnjega jutra. Čez dan njih in antiratna ni ničesar pričela. En ponočni napad je severno od Ovillera izjalovil. — Moulin-sous-Touvent ozivel se je obojestranski ogenj v zvezi z nekim brezuspešnim plinskim napadom. Vzhodno Reims bili so močnejši poizvedovalni oddelki zavrnjeni.

Vzhodno bojišče. Na vzhodni fronti od morja do pokrajine severno od Dnješira nobeni posebni dogodki. Oddelki poljske legije napravili so v pokrajini od Hule

apade. nekratki, uspešni sunek. Nemška po-
vija so vjelela vzhodno od Kisielina
in prednje straže in pripeljala seboj enega
in **163 mož**. Severno od Dnjestra
tudi po krvavih porazah ob 14. avgusta
so posamezno in s slabješimi silami
vsakega uspeha napadali. V Karpatih
so se polastile naše čete visočine Stara
in vzhodno od Capula.

Balkansko bojišče. Južno od je-
ta Doiran bil je en napadalni poskus
katerih francoskih bataljonov lahko z og-
rom zavrnjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odpriavljeni rane zamorejo tudi še po dolgem
času boleti in je vsled tega svetovati, da se ima za vse
pripravljeno bolečine odpriavljajočo domačo sred-
stvo. Pripravljamo ga v ta namen Fellerjev antiščitni,
ki se odpriavljajoči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa-
tr“. To staro priznano domače sredstvo se zunanje
in je pri bolečinah vsake vrste zanesljivega, bolečine
pravljajočega, blagodejnega učinka. Mnogo čez 100.000
članikov pismem in zdravniških priporočil potrdi njegove
uspehe. 12 steklenic pošte povsed franko za le-
čenje lekarjan E. V. Feller, Štubica, Elsa-trg št. 241
Ljubljana. Kdor je na spodnjem truplu občutljiv, naj
se pri zapiranju le Fellerjeve milo odvajajoče Rha-
mar-krogliče z zn. „Elsa-kroglice“. So najprijetnejše
sredstvo, ne skodujejo črevusu, človek se jih
ne zavadi in tudi žene in otroci jih radi jemljejo. 6
članikov stane franko na zgorajšnji naslov naročenih 4 K.
Med ostalimi „Elsa“-preparati, ki so najbolj pri-
jeti, opozarjali bi svoje čitatelje še na izbornu hitro-
stjo sredstvo zoper kurja očesa: Fellerjeva turisti-
cka tintura (tekoča). 1 steklenica 2 kroni in v rabi
je Fellerjev „Elsa“-turistovski flajster v kartonih à
2 kroni. (ft.)

Izpred sodišča.

Sleparija.

Maribor, 12. avgusta. 45-letni oskrb-
nik Veselko v Rušah je bil uslužben-
nik. Kot tak je imel tudi s kupčijo z
svojim opraviti. Mož priznava sam, da je od
1913 sem opetovanjo iz lesnih zalog sva-
lo gospodarja kupcem drva prodajal, brez
ki vknjižil. Denar je porabil za se in
svojo družino. Da bi tativine zakril, po-
redil je na fakturah opetovanjo podpis la-
nika fabrike in knjigovodje. Obožnec pri-
zava, da je prodal na lastni način drv za
500 krov. Obsojen je bil na 16 mesecov
in ječe.

Razno.

Zanimive stvari. Morda nam cenjena cenna
ne bode zamerila sledenca iz stališča lo-
rega državljan, — ki pozna navdušenost
ih zmagovalcev, pa tudi gotove odredbe in stiske
katerega filozofija se nehote mnogokrat
predotoci v praznem želodcu ter žepu,
— stališča državljan torej, ki plačuje svoje
vike in se ravna spremno po raznih vladinih
redbah, izvirajoča ponižna vprašanja. Kakor
je znano, bilo je razven drugih stvari
žito vsake vrste od državne sile zape-
leno. Nikdo, kdor prideluje žito, torej danes
ne sme z njim po žetvi razpolagati,
kakor bi to želel ali hotel. Oddati ga mora
ustavnemu nekemu od državne oblasti ustav-
jenemu zavodu, to pa po gotovih cenah
pogojih. Nikomur družemu ga ne sme pro-
dati ali darovati ali na kak drugi način od-
dati. Kajti — žitni pridelek je od državne
lasti zaplenjen. Vkljub temu pa čujemo, da
judstvo na deželi prisiljeno, oddati privat-
nim osebam velike, množine tega od države
zamenjene žita. Te privatne osebe nesejo
zem po našem mnenju na nepostavni na-
čin neopravičenim „šenkilom“ pridobljeno
z kastopnikom preje omenjenega zavoda,
ki tam denar in ga vtaknejo v žep, v
čisti lastni, privatni žep... Cenjeni čitatelji
je razumeli, da se gre tukaj za du-
šniško „kolekturo“ ali „zbirco“. „zbirca“ je večinoma že odkupljena, tako
da pravzaprav ne obstoji več. Kmet daje torej
tako rekoč prostovoljno, ker noče,
ki njegov dušni pastir stradal, kakor je
dal Jezus stradati. Ali zdaj je stvar dru-
žine: zdaj „šenkuje“ kmet od države za-

plenjeno stvar in revež je vsled tega v ne-
varnosti, da se ga kaznuje, ker je g. duhov-
nik „zbirco“ dal. Vemo sicer, da se duhov-
nikom v vojni tudi ne godi posebno dobro;
stradati morajo tudi in šele zadnjči so se ne-
kateri duhovniški poslanci z velikansko vnemo
potegovali zato, da bi se duhovnikom dalo
nekako draginsko doklado. Ali nas skrbi du-
hovniška beda in bojimo se, da bi prišel tudi
kak duhovnik v sodnijsko preiskavo, ker od-
daja zavodu blago, ki ga ni sam pridelal.
Vse je mogoče, kajti znano nam je, da je
postava za vse ednaka. Zato pa bi prav po-
nižno vprašali, ali smejo kmetje iz svojih od-
zave zaplenjenih zalog žita za „zbirco“
oddajati in ali smejo gg. duhovniki to spre-
jemati? Prepričani smo, da bode oblast za-
dovoljivo na to vprašanje odgovorila!

Okrajni zastop ptujski. V zadnji številki smo podali poročilo o seji
okrajnega zastopa. Naknadno objavimo še
sledenje zahvalno pismo: — „Slavnemu okraj-
nemu odboru v Ptaju. Na okrajni cesti, ki
vodi iz Ptuja proti Ljutomeru, je dal slavni
okrajni odbor ptujski skozi vas Hlapoenci
eno skrajšano novo cesto napraviti. Omenjena
cesta je začela v tem letu služiti javnemu
prometu. Vozniki in potniki je ne morejo do-
volj prehvaliti, posebno pa občina Hlapoenci,
občina Polenšak, en del občine Polenci, en
del občine Sakušak, ter posamezni posestniki
iz vseh občin ptujskega polja, ki imajo tukaj
in še dalje v Ljutomerskem okraju svoje goz-
dove. Ker je bil glavni cilj te ceste, da se
izogne enemu dolgem, strmem ter še trem
manjšim bregom, so sedaj izključene vse ne-
sreče in nevarnosti, ki so se prej tolkokrat
zgodile. Za na hrib Polenšak priti, pa se se-
daj niti polovico iste vprežne moči več ne
rabi. Izgotovljen je tudi hvalevreden studenec,
iz katerega teče zmajrjava v korito, da ži-
vina lahko vsak čas piše. Še več se je storilo,
vse občinske in druge zasebne ceste imajo
lično napravljeno z novo okrajno cesto svojo
zvezzo. Sedaj, ko vse te ceste že rabimo, šele
sprevidimo, kak je vse praktično urejeno. Za-
tegadelj pa nas veže dolžnost, da se prav
iskreno zahvaljujemo našemu načelniku okraj-
nega odbora ptujskega, blagorodnemu gospodu
Jos. Ornig, ki so se tolkokrat potrudili,
pritli na lice mesta med delom dajat navodil
in nasvetov, in se niso ustrašili nobenih zaprek,
dokler hvalevredno delo ni dokončano bilo.
Hvala tudi celemu okrajnemu odboru ptujs-
kemu, ki je sedaj lahko ponosen na svoje
srečno ter imenitno dokončano delo. — Ko-
nečno bodi tudi tem potom izrečena srčna
hvala cestnemu mojstru g. Ljubeč, ki so
čutili z posestniki vred potrebo nove ceste,
ter so se trudili več kak je bila njihova dol-
žnost, da je postal projekt pravomočan in
da se je načrt kak najbolj primerno izgotvil,
da tudi posestniki niso zraven škode trpeli.
Svoje zahvalo sklenemo z željo, da bi ome-
njeni gospodje v ptujskem okraju še veliko
takih cest izgotoviti zamogli. Z odličnim spo-
štovanjem občinskega urada Hlapoenci, A. Šegula
l. r.; Johan Čušl. r., posestnik v Hlaponcih
in bivši ud okrajnega odbora, ko je projekt v
seji odobren bil; Janez Šegula l. r., velepo-
sestnik in takratni občinski predstojnik. Ob-
činski urad Polenšak, Šori Franc l. r.

sveže zelenjave, bi se lahko na ta način nudil
cen enakovreden nadomestek. Mogoče bi se
tudi s tem posrečilo doseči znižanje cene pri
običajnih vrstah zelenjave.

Umrl je v Ljutomeru veleposestnik,
trgovec in vinotržec g. Franc Seršen v
starosti 66 let. N. p. v m.!

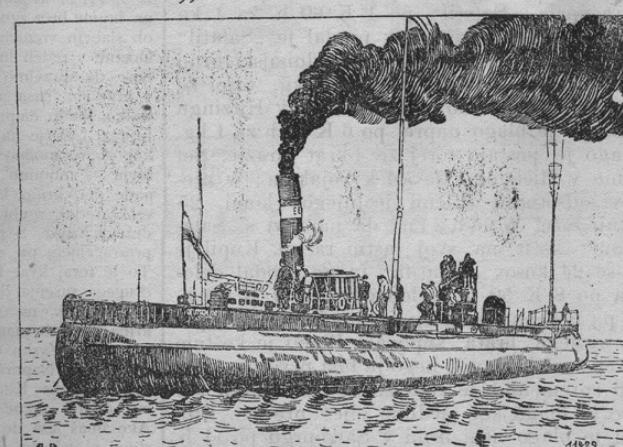
Zahvala občin okrajnemu zastopu ptujskemu.

V zadnji številki smo podali poročilo o seji
okrajnega zastopa. Naknadno objavimo še
sledenje zahvalno pismo: — „Slavnemu okraj-
nemu odboru v Ptaju. Na okrajni cesti, ki
vodi iz Ptuja proti Ljutomeru, je dal slavni
okrajni odbor ptujski skozi vas Hlapoenci
eno skrajšano novo cesto napraviti. Omenjena
cesta je začela v tem letu služiti javnemu
prometu. Vozniki in potniki je ne morejo do-
volj prehvaliti, posebno pa občina Hlapoenci,
občina Polenšak, en del občine Polenci, en
del občine Sakušak, ter posamezni posestniki
iz vseh občin ptujskega polja, ki imajo tukaj
in še dalje v Ljutomerskem okraju svoje goz-
dove. Ker je bil glavni cilj te ceste, da se
izogne enemu dolgem, strmem ter še trem
manjšim bregom, so sedaj izključene vse ne-
sreče in nevarnosti, ki so se prej tolkokrat
zgodile. Za na hrib Polenšak priti, pa se se-
daj niti polovico iste vprežne moči več ne
rabi. Izgotovljen je tudi hvalevreden studenec,
iz katerega teče zmajrjava v korito, da ži-
vina lahko vsak čas piše. Še več se je storilo,
vse občinske in druge zasebne ceste imajo
lično napravljeno z novo okrajno cesto svojo
zvezzo. Sedaj, ko vse te ceste že rabimo, šele
sprevidimo, kak je vse praktično urejeno. Za-
tegadelj pa nas veže dolžnost, da se prav
iskreno zahvaljujemo našemu načelniku okraj-
nega odbora ptujskega, blagorodnemu gospodu
Jos. Ornig, ki so se tolkokrat potrudili,
pritli na lice mesta med delom dajat navodil
in nasvetov, in se niso ustrašili nobenih zaprek,
dokler hvalevredno delo ni dokončano bilo.
Hvala tudi celemu okrajnemu odboru ptujs-
kemu, ki je sedaj lahko ponosen na svoje
srečno ter imenitno dokončano delo. — Ko-
nečno bodi tudi tem potom izrečena srčna
hvala cestnemu mojstru g. Ljubeč, ki so
čutili z posestniki vred potrebo nove ceste,
ter so se trudili več kak je bila njihova dol-
žnost, da je postal projekt pravomočan in
da se je načrt kak najbolj primerno izgotvil,
da tudi posestniki niso zraven škode trpeli.
Svoje zahvalo sklenemo z željo, da bi ome-
njeni gospodje v ptujskem okraju še veliko
takih cest izgotoviti zamogli. Z odličnim spo-
štovanjem občinskega urada Hlapoenci, A. Šegula
l. r.; Johan Čušl. r., posestnik v Hlaponcih
in bivši ud okrajnega odbora, ko je projekt v
seji odobren bil; Janez Šegula l. r., velepo-
sestnik in takratni občinski predstojnik. Ob-
činski urad Polenšak, Šori Franc l. r.

Slučaj. Ko je prišel pred kratkim posestnik
J. Osenjak v Cerkovce pri Mariboru

Podmorski čoln „Deutschland.“

Kakor znano, zgradili so
Nemci velikanske podmorske
čolne za trgovino, s katerimi
hočejo vkljub angleško-franco-
ški blokadi morja vzdržati tr-
govinsko zvezo med Nemčijo in Ameriko. Prvi teh novo
iznajdenih ogromnih podmorskih
čolnov pod imenom
„Deutschland“ je srečno pre-
vozil ocean in dospel v ameriško pristanišče Baltimore. Tam je izkral svojo dragoceno
blago, naložil drugo blago, ki ga na Nemškem pri-
manjuje in je dne 9. t. m.
zopet odplul iz Baltimore. Kje se zdaj nahaja, seveda ni
znano, ali skoraj gotovo je, da bode v kratkem zopet pri-
plul na Nemško. Angleško-francoski bojni
pionirji so napravili seveda celo lov na „Deutsch-
land“, ali brez vsakega uspeha. Ako se Nem-
cem posreči, spraviti še par takih ogromnih
podmorskih čolnov v promet in napraviti na

Das Handels U-Boot „Deutschland“ im Hafen von Baltimore.

drugi strani tudi — kakor se že govori —
zvezo med Nemčijo in Ameriko v zraku pot-
tom letalnih ladij „Zeppelinov“, potem je
angleška nadvlada na morju za vse večne
čase zlomljena ter pokopana.

na dopust, opazil je na svojem dyoru Rusa, ki ga je takoj izpoznał in z besedami nagonvoril: „No, Ivan, kaj pa ti tukaj delaš?“ Rus ga je začudeno pogledal, Osenjak pa mu je povedal: „Spomni se vendar na Gorlice!“ Tam je bilo, ko je Osenjak Rusa ob priliki popravila neke telefonske naprave z večimi njegovih tovarišev vjel in si ob tej priliki malo srebrno hrabrostno medajlo pridobil. Zdaj je hotel slučaj, da je prišel ravno ta vjeti Rus kot kmetski delavec na Osenjakovo posetovo.

Zakaj je moka tako draga. Razlika med nakupovalno ceno žita in prodajno ceno moke je razmeroma velika. Če bi bila uprava preskrbljevanja prebivalstva še tako draga, ne bi utemeljila draginje moke. Nedavno pa je objavil ogrski list „Pénzválág“, naslednjo tabelo o dobičkih ogrskih mlínov leta 1915., ki nam vsaj nekoliko pojasni, kje ostaja veliki dobiček :

	Glavnica	Dobiček 1915	%
	kron	kron	
Concordia	4,500,000	2,777,364	61,73
Prvi Budapeški	6,500,000	1,978,167	30,43
Elizabet	2,700,000	5,284	0,191
Hungaria	3,25,000	2,331,997	72,37
Kraljevi mlín	4,000,000	1,010,694	25,167
Lujza	2,800,000	482,466	17,23
Valjenei mlín	2,400,000	688,275	28,67
Peški mlín	1,800,000	456,547	25,3
Viktorka	3,600,000	2,801,467	77,82
Gizella	3,200,000	783,035	24,47
skupaj	34,750,000	13,334,196	36,35

Torej 13 milijonov kron čistega dobička so imeli navedeni mlini, dasi je založenih le 34 milijonov kron glavnice! V mlinih založenih denar je nesel v letu 1915 celih 36,35 odstotkov. Z enakimi dobički delajo tudi mnogi zasebni mlini, in avstrijski mlini gotovo ne delajo sramote ogrskim tovarišem. To pojasnjuje vsaj deloma draginje moke, druge vzroke bomo izvedeli pa šele po vojni.

Kako se lahko rešimo zapravljivcev in lumenov? Pred kratkim se je ogrski grof Tisza zgražal nad lahkomiselnostjo moških izza fronte, kateri brez ozira na težke čase razsipajo denar in pijo, kakor da bi za njih ne bilo vojne. Nato se zamislil, kako bi se temu dalo odpomoči. Kar se oznani znani šaljivec poslanec Geza Papp in pravi: „Nič ni lažjega kakor to! Ustanoviti je treba samo „centralo za lumpe“. To je izborni sredstvo, če hoče človek, da nekaj izgine. Ko so ustavili centralo za sladkor, — je naenkrat izginil sladkor; ko so ustavili centralo za semensko žito, — ni bilo več semenskega žita. Ustanovite centralo za lumpe in naenkrat jih ne bo nič več.“ — Seveda je bila ta šala sprejeta z burnim pliskom.

Kako se navija cena. S posebno grdim slučajem navijanja cen pečala se je zadnjič dunajska policija. Izdelek, za katerega se je šlo, je takozvani „Salatil“, katerega izdeluje firma „Nährwerke“ v Münchenu, da bi odpravila pomanjkanje jedilnega olja. Ta firma oddala je prodajo „Salatila“ za Avstrijo nekemu dunajskemu zastopniku. Fabrika mu je zaračunala „Salatil“ po 1 K 60 h za 1 kg od München. Zastopnik prodal je „Salatil“ kot nadomestilo za olje neki dunajski firmi v Hietzingu po 5 K 30 h za 1 kg, torej že za 3½-krat zvišano ceno. Firma v Hietzingu prodala je blago naprej po 6 K 50 h za 1 kg. Blago je postalo torej že 4-krat dražje. Šef firme v Hietzingu je šel k vojakom; v njegovi odsotnosti sklenil je njegov komi, 25 letni Jožef Widhal, da napravi s „Salatilom“ kjeft na svoj lastni račun. Kupil je za-se 24 kosov „Salatila“ in ga prodal deloma po 8 K 50 h, deloma pa po 7 K 50 h, to pa nekemu drugemu zastopniku, ki je zopet za svojega brata kupoval. Blago je koštalo torej že 5-krat več nego je bila prvotna cena. Ali spremenilo je tudi že ime in zadnji kupec je blago kot „jedilno olje“ prevzel. Prodal je blago neki firmi v Salzburgu po 11 K za 1 kg, torej za skoraj 7-krat večjo ceno. Ta zastopnik firme v Salzburgu pa je napravil naznanilo. Firma v Salzburgu ni pripoznala, da bi bilo blago jedilno olje in ga je zavrnilo, tako da je imel kupički agent za 40.000 K škodo. Mladi Widhal, ki je tudi ime blaga spremenil, prizna sam, da je za-

služil pri tej kupčiji 5000 K, ki jih je na lahkomiseln način zavrnil. Widhalma so zapri.

Cesar je odpustil 175 jetnikom ostanek njih kazni. Od teh jih pada na jetnišnico v Karlaš 22, v Mariboru 18, v Begunjah 7, v Bozenu 1 jetnik.

Dvakrat omožena. V Gorici pri Kranju omogočila se je neka deklini pet tednov pred mobilizacijo. Če nekaj časa dobila je mlada žena uradno naznanilo o smrti njenega moža. Na veliki posesti potrebovala je gospodarja in zato si je poiskala ženina ter ga omogočila. Pet mesecev pozneje pa je dobila od svojega prvega moža iz Rusije pismo in mnogo veselih pozdravov...

Zaprlji so v Gradcu 20 letno, deklo Rozo Merškraut iz Pragerhofa, ki je izvršila večjo tativino na denarju in zlatnini.

Strela ubila tri krave. Iz Linda v Dravski dolini (na Koroškem) poročajo: Dne 11. t. m. popoldne dirjala je tukaj ogromna nevihta. Na planini „Lindner-Alm“ usmrtila je strela tri krave družine Gaiger. Dve ubitih krave ste bili breji.

Vpklic črnovojnnikov. Domobransko ministerstvo naznanja, da bodo vpoklicani pod orožje na dne 28. avgusta 1916. tisti črnovojniški zavezanci letnikov 1896, 1895, 1894, 1893, nadalje 1889, 1888, 1887, 1886 in 1885, ki so bili pri zadnjih naknadnih prebiranjih spoznani sposobnim za vojaško službo. Letnikov 1892, 1891, 1890, se še tačas ne bode vpoklicani marveč šele ob priliki poznejših vpoklicev. Pripomni se, da veljavjo, vpoklici zgoraj označenih letnikov samo za podanike tostranske državne polovice. Istotako so vpoklicani pod orožje na dne 28. avgusta 1916 črnovojniški zavezanci letnikov 1896–1893, nadalje 1889–1885, ki so bili pri zadnjih prebiranjih spoznani za sposobne za vojaško službo in ki so se oglašili za prostovoljni vstop v skupno armado, v vojno mornarico ali v domobranstvo. Na Ogrskem so pa vpoklicani pod orožje na dne 28. avgusta 1916 črnovojniški zavezanci letnikov 1885–1897 ter letnikov 1865–1897, ki so bili pri zadnjih naknadnih prebiranjih spoznani sposobnim za vojaško službo. Vpklicani na Ogrskem so veljavni samo za črnovojniške zavezance, ki so ogrski državljanji.

plasteh na gosto krme na prva dva povprečna dne potem vtaknemo srednja povprečna drogo v zgoraj kol in zoper načemo krme do tretjih povprečnih dne. Tako nadevamo krme do vrha kola in načemo napravimo nekako kapo. Krmo lahko nabavimo na žake, če je že dva dni pokojna in na pol suta. Smemo smerni mokregata ali mokrotnega krmla sproščati križake, ampak kakor rečeno na pol posušeno. An krmo nadevali precej na gosto na droge, odcedi se na strani. Da ne kaplja dež od zgoraj v križak, da na njega vrh nekako kapo, na gosto zamotan in znotraj ostane krma zdrava in tečna.

Dasisravno nabavimo plast za plastjo na dne preveje vendar posamezne plasti zrak, tako da se susijo. Po pretetu 8 do 10 dñih lahko zapeljemo domu na hram. Ko nalagamo suho krmo na voljo nemo je vedova jemati raz stojala od zgoraj, od tega povprečne droge do prvega droga pri zemlji. Način se ne raztrosi prav nič lističa; kajti so smekladi krmo na križake, je bila še surova in živina se lističe dobro držalo steblo. Stojal ni treba posesti, saj drži poedini po 100 do 150 kg krme.

Krmo pa lahko suši mo tudi na takozvanih krvih treh v zemljo zapičenih 2 do 2½ metra dolga droga zvezemo zgoraj. Na posamezne droge pa žemo zaporedoma povprečne tri droge, na katere bomo krme. Ovence detelje naložimo pred vsemi križišče spodnjih treh drogov; nato na drugo in vrsto povprečnih drogov. V sredini stojala mora biti prazen prostor, vsed kojega se prezračenje krme bomo povprečuje. Rayno iz tega vzroka pa je sušenje na zah primernejše nego na križakih. Ta stojala posta tak, da je njih široka stran obrnjena proti vetrju. Na stojal ne more prevreči, ker se temu opira tretji krog gre 150 do 200 kilogramov krme.

Potem imamo konečno tudi še stojala v kakor nekako podstreže. Drogovi so v zgornjih križiščih z žico ali pa se opirajo na povprečne droge na tem stojalu se suši krma kakor pri prej povprečnih drogovih in nabavimo krmo na drug spodaj navzgor. Znotraj ostane prostor, kjer križak dovolj prepriha. Čelna stran se postavi v smere tako da veter prepriha krmo od zunaj in znotraj na gosto nabavimo krme, izgleda stvar kakor streha; po zunanjih straneh lahko odteka deževje. Kajti je nabasana znotraj, je popolnoma zavarovana slabemu vremenu. Zaradi izbornega prezračenja teža lahko krma po košnji naloži na to stojalo je temeljito izvenela. Da bi se skvarila krma, je popolnoma izključeno.

Sušenje krmil na opisanih stojalah obvaruje tovalca pred marsikatero škodo, mu prihrani na jeze in nevolje in ob nugodnem vremenu pridoča pred vsem mnogo časa. Zato pa sušijo gospod mnogih pokrajinal detelje le na teh stojalah.

Od Rumunske.

Rumunska še vedno ni svojega raznamen napram osrednjim državam in njih sovražnikom pojasnila. Kakor znano, je bila Rumunska doslej strogo neutralna. Ali pritiske sovražnikov je velik in tudi v rumunski državi sami je mnogo prijateljev Rumuna. Splošno se sodi, da se bode v kratek, meseč v tem mesecu odločilo, kaj hčete Rumuni.

Jon Bratianu.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE
najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalescente po želodčnih in črevnih boleznih se vedno dobi.
Poskusna doza in podučna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastonj po Nestle's Kindermehl Gesellschaft, Dunaj I., Biberstrasse 49 a. 261/1

Sušenje detelje na stojalah.

Pri spravljanju krmil gledamo na to, da jih dobimo na hram brez zgue; skrbimo pa tudi za to, da nimamo ob slabem vremenu škoda na krmilih. Sušenje detelje in lucerne v redih ima sicer ob lepem vr. menu to prednost, da spravimo krmo pri razmeroma malem delu in v kratkem času domu; na drugi strani pa imamo to veliko škodo, da pri večkratnem obračanju odpade mnogo lističja. Lističje pa je največ vredno, in sicer toliko, kakor dobro močno krmilo. Čim večkrat — n. pr. ob deževju — moramo obračati, tim več odpade lističja. Ako pada na krmo, ki leži na travniku v širokih plasteh, večkrat dež, zgubi tudi dosti hranilnih snovij, ker jih deževje izluži. S potrebnim večkratnim obračanjem in prezračenjem pa se ob enem porabi tudi mnogo dela. To je toraj kvar in izguba; potrebno je, posluževati se drugega sušenja, da se ne odtrga in raztepi lističja, krma pa ne izluži, na drugi strani pa dobi dobra in tečna krma tudi ob manj ugodnem vremenu.

V to svrhu nam služijo posebna priprosta stojala za sušenje. Napravi si jih lahko vsak kmetovalec oziroma njegovi ljudje. Kdor še ne pozna teh stojal, priporočamo mu, da jih začne rabiti za sušenje detelje in lucerne. Ako imaš lesa dovolj, napraviš si v kratkem času takih stojal v zadostni množini.

Cesta uporablja kmetovalci križake. Približno 2½ metra dolg, 12–15 centimetrov debel drog se zabije in zapoti v zemljo. Drog je na treh mestih po dvakrat prevrnat; skozi luknje so potegnjeni po meter dolgi povprečni drogov. Na te povprečne drogove se naloži okrog krme. Seveda se mora pustiti med zemljo prostor do prvih dveh povprečnih drogov prazen, ker bi se tam ne posušila krma. Pred vsem nabašemo dobro v

storiti; ali hoče varovati kakor doslej neutralnost, ali pa se hoče vdati kakor italska Italija vplivu Rusije in njenih priateljev. Prvi svetovalec rumunskega kraljinskega ministarski predsednik Jon Bratianu terega sliko danes prinašamo. Gotovo Bratianu osebno ideal, povečati Rumunijo vstvariti čimvečjo narodno-složno bodilo. Od ministra Bratianu je danes vse od njegove odločbe so merodajne. Govori se bude vojaški razvitek na bojiščih v najdaljšem času odločil, je-l bude Rumunska vstopila ali ne. Mi pričakujemo odločitev nobene krvide ne bojimo!

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejni znaznamenitosti so živinski sejmi, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 19. avgusta v Brežicah (svinjski sejem); v Klostru**, okr. Deutschlandsberg.

Dne 20. a v g u s t a v Neudau, okr. Hartberg; pri Sv. Pankraciju, okr. Graška Okraja; v Ardingu, okr. Liezen.

Dne 21. avgusta pri Š. Jurju na Kremencu**, okr. Maribor; v Marijinem Celju*; v Gleinalpou**, okr. Frohnleiten; v Pilštanju**, okr. Kozje; v Pischelsdorfu**, okr. Gleisdorf; Predingu**, okr. Wildon.

Dne 22. avgusta v Ormožu (svinjski sejem); v Feldbachu**; v Gradcu (sejem z gorabno živino).

Dne 23. avgusta v Oberzeiringu**; v inenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Matzlowu*; v Ptiju (svinjski sejem).

Dne 24. avgusta v Gamsu**, okraj Sainz; v Birkfeldu**; v Senabelkirchenu**, okr. Gleisdorf; v Knittelfeldu**; v Velenju**, okr. Šoštanj; v Landlu, okr. St. Gallen; pri Sv. Krizu**, okr. Ljutomer; v Slovenski Bistrici**; v Cmureku**; v Središču**, okraj Ormož; v Rogatcu**; v Irdmingu*; v Laškemu**; v Teufenbachu**, okraj Neumarkt; pri Sv. Petru*, okraj Oberwölz; na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K. B. D u n a j , 17. avgusta. R u s k o b o j i š c e . V pokrajini K a p u l a smo zavzeli Staro Opčino. Južno od Moldawe so se izjalovili ruski sunki. Pri armadi Böhmermelli prišlo je včeraj pri P e r e p l n i k u do bojev večje ljudstvi. Naskoki so se večinoma razbili. Kjer se je nasprotniku posrečilo v naše jarke vsiliti, bil je z rezervo nazaj vržen. — I t a l i j a n s k o b o j i š c e . Italijani napadli so petkrat pri Oppachisela naše postojanke. Le na enem kraju je prišlo do bližinskega boja, v katerem so naše čete sovražnika nazaj vrgle. — J u ž n o - v z h o d n o b o j i š c e . Razven navadnega bojevnega delovanja ob spodnji Vojusi nič novega.

* * *

Nemško poročilo.

Napadi Angležev in Francozov v splošnem zavrnjeni. Ob Dnjestru so vjeli Nemci 154 Rusov.

Loterijske številke.

Gradec, 16. avgusta 1916 : 54, 44, 22, 56, 37

Trst, 9. avgusta 1916 : 25, 78, 85, 38, 80.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2 ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vrodom zrakom, oarc ali „Brausebad“ z rjubo K - 70

Stabi prijatelj in slab ura imata marsikatero skupno lastnost. Nezanesljiva sta in nas zapustita, kadar bi ju najbolj potrebovali. Jako veliko ljudi je že dovolj pametnih, da se varujejo pred napadnimi prijatelji; ali slabe ure so žal tako razširjene in povzročijo mnogo jeze, škode in zamude. Dobre, zanesljive in tančno idoče ure oddaja dobro znana svetovna firma H. Suttner v Ljubljani št. 701, ki ima listino fabriko ur v Švici in ki dobava vsled tega brez dobička prekupa po najnižjih fabričnih cenah. Vsak naščitljiv dobiti na zahtevo od H. Suttnera bo gato ilustrirani, kako zanimivi krasni katalog, v katerem se nahaja tudi navojo, kako se zamore dobiti zaston zlatno uro.

Kupim

vsako množino lepega fižola (stročje), glavnatega jelja, česnja, vohreda, vedno po najvišjih dnevnih cenah.

Karl Saria, Maribor, Schmidplatz 1. 339

Zaradi edhoda k vojakom se lepo posestvo v okolici Leutschach, 26 oralov zemlje, lepa lega, poceni proda. Vprašanja na posestnika Edmund Buberl v Leutschachu zelezniška postaja Ehrenhausen. 335

Novo zidana vili po-dobna 336

hiša

4 oralni zemlje, ob cesti Gamitz - Leutschach ležeča, primerna za gostilno, naplaček 5000 K. Vprašanja na lastnika Eduard Buberl, Leutschach.

Malo posestvo

4 oralni zemlje, v okolici Leutschach se za 4500 K proda. Naplaček 2000 kron. Vprašanja na lastnika Edmund Buberl, Leutschach. 337

Iščem pridno in zanesljivo 340

deklo

na Spodnjem Štajersku, katera je vajena pri živadi kakor tudi na zunanjšno delo. Ponudbe pod „Marijost 30“ na upravnštvo tega lista.

Redni, zanesljivi 321

pridni ljudje

se proti dobremu plačilu sprejmejo pri R. Flick, Frauheim.

Fabrika leseno blago

na Spodnjem Štajersku se zaradi velike starosti lastnika proda. Naslov se izve v upravnštvo tega lista.

334

Ali hočete biti od svojega

revmatizma

temeljito ozdravljeni?

Tisočeri že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli ud, pohabljene roke in noge, suvanje, bodejne, bolečine v raznih delih trupla, ja celo siabost oči so posledice revmatičnih in gličnih bolečin.

Ponudim Vam naravni produkt za ozdravljenje!

Ne univerzalna medicina, marveč zdravilno sredstvo, kakor je podari dobrati natura bolanemu človeštvu.

Vsakomur brezplačna poizkušnja!

Pišite mi takoj, pošjem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpravo popolnoma brezplačno. Postali boste moj hvaležni pristaš. 338

Ekspedicija Opern-lekarne, Budapest, VI. odd. 252.

Neuničljivo

je kolesje Suttnerjev ur, kajti sestavljeno je le iz najboljšega materiala najskrbnejše. Dobra Suttnerjeva ura traja pri večem ravnanju z njo dalje nego tri navidezno „cene“ bazarske ure.

Štev. 1316. Lepa ura na pendelj K 10/50

1325. Ura na pendelj, gre 14 dni 20/-

1360. Lepa stenska ura 4/80

1376. Fina ura ukavica 17/-

1203. Dobra ura-budilnica 3/50

1204. Ura-budilnica s kazalcem za datum 5/-

1216. Fina ura budilnica 7/80

410. Roskopf-zepna ura, nikel 4/10

513. Tula-nikel-ura, dvojni mantelj 9/80

1512. „Zenith“-nikel-ura, 15 rubisov 26/25

781. Šrebrna Tula-ura, dvojni mantelj 21/-

1546. Usnjati zapetniki s stebrenim urom 17/-

916. Šrebrni verižica, masivna 3/20

959. Šrebrni privesk, k masiven 1/50

1022. Šrebrni rožni venec 5/70

114. Duble zlate vrata vrata verižica 5/80

463. Duble zlate krizec 1/50

212. Šrebrni prstan z lepim kamenjem 1/20

Razpošiljatev po povzetju ali naprej pošiljati denarj. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Tisoče ure za gospode in dame, verižic, prstanov, predmetov v krasnem cenuku, ki se pošilja zastonj in franko, krščanska sve-

tovna razpošiljalka 330

H. Suttner v Ljubljani Štev. 701.

Firma nima nobene filialke. — Lastna fabrika ur v Švici. Svetovno znana vsled dobave najnatančnejših ur.

Portorico in zdrobljena (Bruch) kava

z dodatkom potrebne množine holandske cinkoje najboljše kakovosti, daje izbornno, okusno aromatično

gospodarsko kavo

ena kila 5 kron

J. M ü l l e r, Gradič, Raimundgasse Nr. 12. 333

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Sola Legat v Mariboru ob Dravi (zasebeni učni zavod za štenografsko, strojno pisanje, pravopisje, računanje itd.)

Začetek velikih jesenskih tečajev dne 2. oktobra 1916. Proštekt zastonj po direkciji zavoda, Maribor, Viktringhofgasse 17, 1. nadstropje. Ure za stranke vsak dan od 11. do 12. ure. 318

Stara, dobro ohranjena

vinska preša

drevo (Pressbaum) okoli 6 m dolg se želi kupiti. Ponudbe na Jos. Ornig, Ptuj. 332

Vinogradniki ptujskega okraja pozor!

Okraini odbor ptujski naznana, da ima oddati še večje množine.

žvepla
in

natrona

v vinogradniške namene. Kdor potrebuje ta sredstva, naj se obrne na okrajin odbor.

Ptuj, 9. avgusta 1916.

Jos. Ornig,
načelnik.

325

Učenec

pričen in delaven, ki ima veselje za čevljars-
tvost, se takoj sprejme pri gosp. **Johan Berna**
v Celju.

311

Sadje za prešanje

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah

Maks Straschill,
Breg pri Ptaju.

324

Ženitbena ponudba.

Kmetski sin 37 let star, 2000 krov, pozneje več, se želi seznaniti v svrhu ženitve s kakšnim dekletom ali vdovo, ki bi imela svoje posestvo na deželi, ali pa kakšno gostilno, izvežban je v vseh poljedelskih in tudi obrtnih rečeh; prostovoljne ponudbe naj se pošljajo mogoče s sliko pod „Srečna prihodnost 35“ na upravnštvo tega lista.

319

Pridni pošteni

292

viničarski ljudje

z najmanje 4—5 delavskimi močmi sprejmejo se za mojo posestvo v občini Leitersberg pri Mariboru v jeseni. Vprašanja na **J. Kokosch-
negg, Maribor, Tegetthofstraße 13.**

En majer
z najmanje 4 delavskimi močmi se pod jako ugodnimi pogoji sprejme. Razven zasluga (Standgeld) in delavskih plač od 80 vin. ima mleko od 2 krav ter mnogo njiv in vrt za zelenjavjo. **Richard Ogriseg, Sturmberg, pošta Pesnica.**

310

Ura na napestnik z varstvom za steklo

**K
6.**

**K
12.**

Ura na zapestnik z usnjatim jermenom, velika oblika K 6—, radij K 10—, mali format K 10—, 12—, radij 15—, 18—. S precizijškim anker-kolesem in K 24—. Znamka Cyma K 30—, Omega 50—, radij K 10— več, z varstvom za steklo K 2— več. Cena niklasta ura K 4—. Vojska ura z dobrim anker-kolesjem K 6—, la kakovost K 8—, radij K 10—, pravo srebro K 18—. Žepne ure-budilnice K 20—, radij K 20—. Primeri usnjati napestniki K 2— posebej. Vojska budilnica, zanklana, 30 cm visoka K 6—, 3 leta garancije. Razpošiljatev le po vposlanju svote z 1 K za zavoj in porto franko po vsej Avstro-Ogrski in na bojišča po

Tekstovev. Max Böhnel
Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51.
Originalni fabrični cenik zastonj.

Licitacija otave

Dne 20. avgusta v nedeljo ob 3. uri popoldne
v Radahovi;

dne 21. avgusta v pondeljek ob 8. uri zjutraj
na Ribniku;

dne 21. avgusta v pondeljek ob 3. uri popoldne
v Samarki.

JOS. ORNIG

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepljanje krvi proti slabosti in bleidičnosti (Bleichsucthi) itd.; steklenica 21. Tekotina za prsa in pljuče, stekl. 1'60, K vel. stekl. 2'40 proti kašlu težki sapi itd. Čaj in pilule za čiščenje krvi à 3 vin. — Čaj proti gihlu 1'50 K. — Balzam za gihl, v žive stekl. 1'50 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečino. — Bleiburski živinski prašek à K 1'60. — Prašek pri odvajjanju krvi v živalski vodi à K 1'60. — Izvirni sušenec za podgane, miši, ščurke à K 1'50. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korščku.

500kron

Vam plačam, ako moje Ria-balzam Vaša kurja ečesa, brez iztreblja korenin vice, trdo kožo ne odpravi brez bolečin v 3 dneh. Cena 1 posodice z garancijskim imenom vred K 1'50, 3 posodice K 4—, 6 posodice K 5'50. Stotorec hvalnih in priznanih pism.

Pot na nogah, rekah, v paduhu se hitro odpravi z lačnim praškom (la-Streupulver) Cena 1/2 kron, 3 sklopki 3½ kron.

Kemeny, Kaschau (Kassa) I. poštni predel 12/827, Ogrska.

Oblasteno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanj. Poizkusna doza K 3'30, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8'80.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX. Lackierer.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarina pri „angelju varuhu“, lekarina „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarina pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kauc, in „Adria-Drogerie.“

Zagotovljen uspeh

Tisočer zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi

277

med. dr. A. Rix krema za prsa.

Mestna hranilnica v Ptiju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vlog e.

Ravnateljstvo.